

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 535/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

392/2009. (XI. 18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a mohácsi lakos **panaszos**¹ 2009. július 20-án előterjesztett **panaszát** a 2009. november 18-án tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. július 20-án terjesztette elő panaszát a Testület honlapján elérhető elektronikus formanyomtatványon. Ebben előadta, hogy egy azóta lezárult büntetőeljárásban a termelő eszközeit (gépek, berendezések, szikvizes palackok, tároló dobozok) a rendőrség lefoglalta. A panaszos garázsában, üzemében házkutatásra került sor. A panaszos szerint ezután környezetében kellemetlen kérdéseket kapott. A nyomozás során a rendőrség beszerezte a Magyar Szabadalmi Hivatal állásfoglalását – mely megállapította, hogy nem történt jogsértés. Ezt követően a rendőrség a nyomozást vele szemben megszüntette.

A panaszos azt sérelmezi, hogy a tőle elvitt tárgyakat – melyek lefoglalását megszüntették – a rendőrség nem hozta vissza, illetve a panaszostól nem kértek elnézést, hogy őt bűncselekménnyel vádolták. Sérelmezi, hogy az elvitt tárgyakat neki kell a saját költségén visszaszállítania, mivel közölték vele, hogy ellenkező esetben azokat értékesíthetik az ő költségére.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek ugyanakkor lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására, mert erre csupán olyan esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

Jelen esetben olyan rendőri intézkedést – házkutatás és lefoglalás – tett a panaszos panasz tárgyává, amelynek foganatosítását a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárás jogorvoslat, amely az általa sérelmezett rendőri fellépés orvoslására alkalmas.

A házkutatás a Be. 149. §-ának, míg a lefoglalás a Be. 151. §-ában szabályozott nyomozati cselekmény. A Testület e vonatkozásban megállapította, hogy a Be. 195. §-ának (1) bekezdése mindkét nyomozati cselekmény vonatkozásában megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít (panasz). Ezért a panaszos sérelmeinek orvoslására jogszabály lehetőséget ad a büntetőeljárás keretein belül, így az Rtv. által biztosított jogorvoslati lehetőség igénybevételére és a Testület eljárása útján nincs mód.

A panaszos által a lefoglalás megszüntetésekor kifogásoltakkal kapcsolatban a Testület az alábbi tájékoztatást adja. A Be. 155. §-ának (2) bekezdése szerint: „A lefoglalás megszüntetésekor a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt, és ezt kétséget kizáró módon igazolni tudja”. A (7) bekezdés szerint: „A lefoglalás megszüntetése esetén, ha a dolog természetben már nem adható ki, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenértéket alapul véve, a kezeléséből, tárolásából eredő költséggel csökkentett, a megtérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával növelt összegét kell megtéríteni”. A Be. idézett szabályaiból az látható, hogy a lefoglalt dolgot a tulajdonos részére kell kiadni – jöllehet a Be. nem rögzíti, azonban a nyomozó hatóságnak nincs ilyen esetben olyan irányú kötelezettsége, hogy a lefoglalt dolgot a lefoglalás helyszínére vissza is szállítsa.

A panasz további részével kapcsolatban a Testület tájékoztatásul hivatkozik a Be. 580. §-a (1) bekezdésének a) pontjára, mely szerint: „Kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért, a házi őrizetért és az ideiglenes kényszergyógykezelésért, ha a nyomozást azért szüntették meg, mert a cselekmény nem bűncselekmény”. Látható tehát, hogy a jogalkotó szándéka szerint az eljárás alá vontak, kizárólag a szabadságelvonással járó intézkedések és eljárási cselekmények vonatkozásában élhetnek kártalanítási jogukkal.

A fentiekre tekintettel – hatáskör hiányában – a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

Budapest, 2009. november 18.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület